

Retningslinjer for ordningen
«Tilskudd for tiltak i beiteområder»
Bø kommune 2024 - 2028

Landbruksveiledningen i Bø kommune, 5.1.2024

Innledning

Tilskuddsordningen «Tilskudd til tiltak i beiteområder» skal legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

Statsforvalteren har tidligere hatt ansvaret for denne ordninga, men ordninga er fra og med 2020 overført til kommunene som en del av regionreformen. Kommunene søker Statsforvalteren om midler til fordeling for påfølgende år. Søknader sendes til kommunen via Altinn og behandles i henhold til påfølgende retningslinjer. Disse retningslinjene er gjeldende fra 2024 – 2028. Søknadsfristen i 2024 er løpende.

Kommunedirektør
Kine Anette Johnsen

Landbruksrådgiver
Ulla H. Thoresen

Innhold

1. Formål.....	3
2. Regelverk.....	3
3. Virkeområde.....	3
4. Forutsetninger.....	3
5. Vilkår.....	3
6. Beregning	4
7. Søknad og saksbehandling	4
8. Prioriteringsrekkefølge.....	5
9. Kontroll, frist for gjennomføring og tilbakebetaling	5
10. Administrasjon, dispensasjon og klage.....	5
11. Annet	6

1. Formål

Formålet med tilskuddet er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

2. Regelverk

Disse retningslinjer baserer seg på følgende regelverk

- Lov om forvaltning av naturens mangfold, (naturmangfoldloven):
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>
- Forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder:
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-02-04-206>
- Rundskriv fra landbruksdirektoratet 2019/45: Kommentarer til regelverk.

3. Virkeområde

Disse retningslinjer for tilskudd til tiltak i beiteområder legges til grunn for prioritering og saksbehandling av søknader om tilskudd hvor kommunen har vedtaksmyndighet.

Retningslinjene gjelder for tiltak med hovedvekt i Bø kommune.

4. Forutsetninger

Det kan bare gis tilskudd til tiltak som er godkjent etter §2 i forskriften «Forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder». Kommunen kan ikke gi tilskudd til tiltak som er i strid med annet lovverk, herunder naturmangfoldloven og kulturminneloven. Der hvor det foreligger godkjente - eller er under utvikling relevante planer (beitebruksplaner, tiltaksplaner mv.) vil kommunen prioritere tiltak som er i samsvar med planene.

Husdyrbeiting og installasjoner i utmark berører også brukergrupper utenom landbruket. Ved planlegging og gjennomføring av tiltak er det viktig med dialog og samhandling med andre brukergrupper som eventuelt blir berørt av tiltaket. Aktuelle brukergrupper kan være organisasjoner og næringsdrivende innenfor landbruk og reindrift, grunneiere, jegere, hytteeiere, turister og idrettslag.

5. Vilkår

Hovedregelen for tildeling av tilskudd er følgende (dette utdypes i § 2 i forskriften):

- Tilskudd kan gis til beitelag og andre former for organisert samarbeid hvor det drives næringsmessig beitedrift og som iverksetter tiltak.
- Tilskudd kan gis til enkeltforetak som har rett til produksjonstilskudd og avløsertilskudd der hvor det grunnet naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid.
- Stat, fylke eller kommune kan gis tilskudd dersom det søkes gjennom lag og forening der også en eller flere tilskuddsberettigede eiendommer er med.
- Det kan ikke gis tilskudd for beiteområder som er leid for kortere enn 10 år.
- Tilskudd kan avslås dersom tiltaket er påbegynt før søknaden er behandlet.
- Det er tidsbegrensninger for når nytt tilskudd for samme type investeringstiltak kan innvilges.

Kommunen kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i § 2 og 3 (§ 9 i forskriften):

- Foretak som driver næringsmessig beitedrift, men som ikke har rett til produksjonstilskudd, kan ikke gis tilskudd med hjemmel i forskriftens ordinære vilkår. Dersom slik virksomhet bidrar til utnyttelse av beiteområder som ellers ikke ville blitt brukt eller for øvrig bidrar til å oppfylle forskriftens formål kan kommunen vurdere å gi dispensasjon, jf. forskriftens § 9.
- Stat, fylke eller kommune kan gis tilskudd i særlige tilfeller.

I de tilfellene der kommunen initierer planleggings- og tilretteleggingsprosjekter, som for eksempel beitebruksplaner, kan tilskudd evt. søkes og tildeles gjennom de beitelagene som deltar i prosjektet. I områder der tiltaket vil berøre reinbeiteinteresser må det dokumenteres at reinbeitedistriktet har uttalt seg, eller har fått anledning til å uttale seg.

6. Beregning

Tilskudd kan gis til investeringer i faste installasjoner og annet utstyr knyttet til beitebruk i utmark samt tidsavgrensede planleggings- og tilretteleggingsprosjekter.

Hovedregel for beregning av tilskudd er følgende (forskriftens § 3):

- **Investeringstiltak:** Inntil 50 % av godkjente kostnader, unntatt elektronisk overvåkingsutstyr som kan gis inntil 70 % av godkjente kostnader, for inntil 50 % av besetningen.
- **Planleggingstiltak:** Inntil 70 % av godkjente kostnader.

Investeringstiltak kan være alle tiltak som fremmer beitebruken i et område, som for eksempel: Sperregjerder, ferister, bruer, gjeterhytter, sanke- og skilleanlegg, anlegg/rydding/utbedring av drifteveier, saltsteinsautomater, transportprammer, elektronisk overvåkingsutstyr (radiobjeller, droner, lammenoder, merkesavlesere, mv.), elektronisk gjerde (f.eks. av typen Nofence)

Planleggings- og tilretteleggingstiltak kan være ulike typer prosjekter som retter seg mot organisering og tilrettelegging av utmarksbeitene for god og effektiv beitebruk, som for eksempel: Planlegging og prosjektering av faste installasjoner, ny organisering av beitelag og utmarksbeiteområder, prosjektrettet arbeid for stimulering til økt beitebruk og rasjonell utnyttelse av beitene, tidsbegrenset utprøving av nytt utstyr som kan bidra til effektiv og god beitebruk, utarbeidelse av planer (beitebruksplan, tiltaksplan, mv.) for utmarksbeite, vegetasjonskartlegging.

7. Søknad og saksbehandling

Søknad skal omfatte kostnadsoverslag og finansieringsplan. Kostnadsoverslag for faste installasjoner vil normalt omfatte materialkostnader og arbeidskostnader, både eget og leid arbeid.

Når det gjelder elektronisk overvåkingsutstyr vil godkjent kostnadsoverslag i de fleste tilfelle tilsvare innkjøpspris.

Søknader sendes primært elektronisk via Altinn. Det elektroniske søknadsskjemaet ligger på Altinns nettside.

For søkere som ikke har mulighet til å søke elektronisk, ligger skjema i PDF-versjon tilgjengelig på Landbruksdirektoratets nettside. Skjemaet fylles ut, signeres og sendes

sammen med nødvendige vedlegg til kommunen. Søknaden skal sendes kommunen der tiltaket skal gjennomføres. I tilfeller der et tiltak vil strekke seg over to eller flere kommuner sendes søknaden til den kommunen som er mest berørt av tiltaket. Kommunen som mottar en slik søknad, må informere andre berørte kommuner om søknad og evt. tildeling.

Tilsagn om tilskudd på grunnlag av innvilget søknad skal bekreftes med vedtaksbrev. Dette er et enkeltvedtak som skal begrunnes i henhold til forvaltningslovens bestemmelser.

Søknaden kan bl.a. avvises dersom den ikke oppfyller formålet med ordningen, åpenbart bryter med vilkårene i § 2 eller når pengene i ordningen er brukt opp.

8. Prioriteringsrekkefølge

Kommunen vil prioritere tiltak som støtter opp under målene i landbruksstrategien og tiltaksplanen som utarbeides i samarbeid med landbruket.

Ved tildeling av ramme fra Landbruksdirektoratet er det hvert år gitt føringer for bruken av midlene. De siste årene er det blant annet påpekt at tilskudd til elektronisk overvåkning skal prioriteres. Når det gjelder vilkåret i forskriftens tredje ledd, om langsiktighet ved leie av beiteområder, vil kommunen vektlegge langsiktighet i leiekontraktene og resterende leieperiode ved prioritering av søknader.

Kommunen skal vektlegge søkers egenfinansiering (målt i kroner eller egeninnsats) som et kriterium for prioritering av søknader.

Det skal alltid ligge en landbruksfaglig vurdering i bunnen av den helhetlige prioriteringen.

9. Kontroll, frist for gjennomføring og tilbakebetaling

Kommunen skal i nødvendig utstrekning (minimum 50 %) kontrollere at tiltakene er gjennomført i tråd med forutsetningene. Kontrollen kan gjennomføres ved stedlig kontroll hos foretaket.

Fristen for gjennomføring er en del av forutsetningen for tildeling av tilskuddet. Dersom fristen ikke overholdes kan kommunen kreve utbetalt forskudd på tilskudd tilbake, jfr. § 7.

Tilskuddet kan kreves tilbakebetalt, helt eller delvis, om forutsetningene for tilskudd ikke er oppfylt.

10. Administrasjon, dispensasjon og klage

Vedtak om tilskudd fattes av kommunen. Kommunen må sørge for dokumentasjon for at tiltak er gjennomført. Sluttutbetaling av tilskudd kan ikke foretas før tiltaket er bekreftet gjennomført. Kommunen må gjøre tilskuddet og eventuelle prioriteringer kjent for aktuelle søkere ved utlysning av midler.

Kommunen har lagt følgende satser til grunn for godkjenning av kostnadsoverslag:

Egeninnsats:

- Arbeid: 350 kr/time (basert på takstene til Innovasjon Norge)
- Person med traktor/maskin: 400-500 kr/time

Ved klage på vedtak vurderer kommunen om klagen skal tas til følge. Dersom kommunen opprettholder sitt vedtak sendes klagen til Statsforvalteren for avgjørelse.

Kommunen kan i særlige tilfeller dispensere fra disse retningslinjene etter søknad.

Kommunen lyser ut midlene og behandler søknader fortløpende.

11. Annet

Tiltak for å redusere tap og konflikter knyttet til rovvilt dekkes over såkalte FKT-midler, jfr. forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak av 01.01.13. Denne forskriften forvaltes av Statsforvalteren. Det legges til rette for veiledning slik at søker treffer rett ordning.